

**Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
Миколаївський національний університет
імені В. О. Сухомлинського
Херсонський державний університет
Хмельницький національний університет**

ПРОГРАМА

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

«ДИНАМІЧНІ ПРОЦЕСИ В ЛЕКСИЦІ ТА ГРАМАТИЦІ СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ»

26–27 листопада 2020 року

Умань

*З нагоди 90-річчя
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини*

*Ти чуєш, як життя зове?
Епоха лиш того пригорне,
Хто сам з епохою живе.*

П. Тичина

ПОРЯДОК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ в режимі online

26 листопада

11 ⁰⁰ – 13 ⁰⁰	Пленарне засідання
13 ⁰⁰ – 14 ⁰⁰	Обідня перерва
14 ⁰⁰ – 16 ³⁰	Секційні засідання

27 листопада

10 ⁰⁰ – 13 ⁰⁰	Секційні засідання
13 ⁰⁰ – 14 ⁰⁰	Обідня перерва
14 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Підведення підсумків конференції.

*Доповідь на пленарному засіданні – 20 хвилин
Доповіді на секційних засіданнях – 10 хвилин
Виступ із повідомленням – 5 хвилин*

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Олександр Безлюдний, доктор педагогічних наук, професор, ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Петро Курмасв, доктор економічних наук, доцент, в. о. проректора з інноваційних досліджень та європейської інтеграції Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Валентина Коваль, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету української філології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Інна Коломісць, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання, заступник декана з наукової роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Володимир Олексенко, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри журналістики, декан факультету філології та журналістики Херсонського державного університету.

Валентина Розгон, кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Неля Подлевська, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри слов'янської філології Хмельницького національного університету.

Лілія Рускуліс, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови і літератури Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського.

Михайло Торчинський, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української філології Хмельницького національного університету.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Вітальне слово ректора Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктора педагогічних наук, професора **Олександра Безлюдного**

Вступне слово в. о. проректора з інноваційних досліджень та європейської інтеграції Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктора економічних наук, доцента **Петра Курмаєва**

Анатолій Висоцький, доктор філологічних наук, професор, декан факультету української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова

Сучасний стан вивчення україністики у навчальних закладах Угорщини, Словаччини та Казахстану.

Наталія Гальона, кандидат філологічних наук, професор кафедри української мови Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова

Семантико-синтаксична валентність модусних предикатів.

Оксана Зелінська, доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Превентиви як засіб впливу на адресата у проповідницькому дискурсі.

Валентина Коваль, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету української філології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Методична система навчання лексики та фразеології майбутніх учителів української мови і літератури

Валерія Корольова, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Трилог у структурі драматургійного тексту (на матеріалі п'єс Неди Нежданової).

Володимир Олексенко, доктор філологічних наук, професор, декан факультету філології та журналістики Херсонського державного університету

Новотвори з префіксоїдами-конкурентами пост- і після- в національномовній категоризації сучасної реальності.

Лілія Рускуліс, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови і літератури Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського

Формування лінгводидактичної компетентності майбутніх учителів української мови.

Михайло Торчинський, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української філології Хмельницького національного університету
Денотатно-квалітативна систематизація власних особових імен.

Світлана Шуляк, доктор філологічних наук, професор кафедри практичного мовознавства Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.
Відображення мовної сугестії у текстах українських замовлянь.

СЕКЦІЯ 1. ДИНАМІЧНІ ПРОЦЕСИ В ЛЕКСИЦІ СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ

Керівник секції: д. філол. н., проф. Оксана Зелінська
Секретар: к. філол. н., доц. Наталія Торчинська

Моше Бар-Ашер (Єрусалим). Запозичення зі слов'янських мов у сучасному івриті.

Наталія Векуа (Київ). Роль аббревіації в неологізації.

Юлія Габова (Кам'яний Міст, Миколаївська обл.) Символіка національних реалій в структурі авторських неологізмів у творах Л. Костенко.

Юлія Герасимчук (Київ). Емансипація афікса як спосіб творення okazionalizmів.

Василь Денисюк (Умань). Синтаксична архаїка в українському щоденниковому дискурсі першої половини XVIII ст.

Марина Коваль (Хмельницький). Варіанти у дієслівній системі українських актових книг XVI–XVII ст. (на матеріалі писемних пам'яток Правобережної України).

Світлана Ковтюх (Умань). Проблемні аспекти словозміни іменників pluralia tantum у сучасній українській мові.

Оксана Константинова (Первомайськ, Миколаївська обл.). Лексика на позначення кольороназв у фаховій мові туристичної сфери.

Тетяна Лобода (Київ). Мотивація змін у новій редакції українського правопису (порівняльний аналіз правопису 1928 р. і нової редакції 2019 р.).

Лія Лукіна (Умань). Польська лексика з точки зору територіальної і соціальної диференціації.

Едита Міхалек (Люблін). Використання фразеологізмів античного походження в навчанні польської мови.

Юрій Моор-Мурадов (Тель-Авів). Сленгізми і жаргонізми слов'янського походження в мові іврит.

Марина Паленко (Умань). Відображення динамічних процесів лексики й граматики в постмодерній поезії.

Неля Подлевська (Хмельницький). Лексична конотація в мовних культурах України та Польщі.

Ярослава Рибалка (Дніпро). Дери́вація української військової лексики XV - XVII століть.

Ірина Сашко (Хмельницький). Історія та функціонування постфіксів в українській та польській мовах.

Юлія Серкова (Хмельницький). Військова лексика в польській табірній прозі: семантико-етимологічний аналіз.

Тетяна Терещенко (Миколаїв). Мовні особливості сучасних політичних гасел.

Наталія Торчинська (Хмельницький). Сучасні тенденції розвитку польського мовознавства: проблеми та перспективи.

Інна Царалунга (Хмельницький). Місце запозичень у мовній варіативності українських ділових документів XIV – XV ст.

Наталія Цимбал (Умань). Інновації в сучасній українській термінології журналістики.

Валентина Шемет (Київ). Семантико-словотвірна структура телескопізмів у сучасній українській мові.

СЕКЦІЯ 2. ДИНАМІКА ГРАМАТИЧНОГО ЛАДУ СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ

*Керівник секції: к. філол. н., проф. **Валентина Розгон***

*Секретар: к. філол. н., доц. **Вікторія Шиманська***

Світлана Алексеєва (Київ). Однорідність як принцип функціонування сурядних компонентів у простому ускладненому реченні.

Марина Бойко (Умань). Антропологічне спрямування семантики прислівників в сучасній українській мові.

Тетяна Бутулінська (Умань). Функціонально-семантичні властивості відсполучникових часток у сучасній українській мові.

Оксана Гаврилюк (Київ). Статус складних речень інтенсивної допустово-протиставної семантики: проблеми виокремлення.

Ауріка Дудка (Миколаїв). Прикметникова синонімія у романі О. Забужко «Музей покинутих секретів».

Ірина Дудко (Київ). Когнітивно-функційна парадигма українського дієслова.

Людмила Залізко (Умань). Семантика дієслів зі значенням звучання та звукового вияву в сучасній українській мові.

Інна Карабуля (Кришенці, Вінницька обл.). Особова парадигма дієслів на позначення фізіологічних процесів у сучасній українській мові.

Олена Конєєва (Київ). Особливості семантики дієслів на позначення відновлення соціальної та духовної взаємодії.

Олена Куц (Київ). Транспозиційна конденсація в дериваційній парадигмі складнопідрядного речення.

Дар'я Куян (Умань). Дієслова руху/переміщення у структурі фразеологізмів сучасної української мови: семантика, стилістичні особливості.

Інна Лукіяничук (Умань). Функціонально-семантична характеристика відносних прикметників (на матеріалі творів І. Багряного).

Лариса Марчило (Київ). Дієслівні форми у мові «Луцької замкової книги» 1560-1561 рр.

Валентина Островська (Умань). Особливості правопису складних іменників у контексті змін до Правопису.

Валентина Розгон (Умань). Вербалізація інтелектуальної діяльності людини у сучасній українській мові.

Анна Савченко (Умань). Якісні композитні прикметники у ролі індивідуально-авторських епітетів.

Олеся Сулима (Київ). Валентність акціональних та процесуальних дієслів (порівняльний аспект).

Ірина Сухина (Умань). Семантика та вираження форм теперішнього часу в українській та англійській мовах.

Тетяна Тищенко (Умань). Інфінітив як особливе міжчастиномовне утворення.

Ірина Хворостяна (Бар, Вінницька обл.). Семантично співвідносні дієслова на позначення почуттів.

Oksana Chaika (Kyiv). Simplified Monomials in Ukrainian for Audit and Accounting.

Лариса Чернишева (Умань). Будова безособових односкладних речень у сучасній українській мові.

Тетяна Шевченко (Дніпро). Модифікації речення у поетичному дискурсі Ліни Костенко.

Вікторія Шиманська (Умань). Переваги і недоліки синтаксичних калькувань.

СЕКЦІЯ 3. ІСТОРІЯ МОВИ. ДІАЛЕКТОЛОГІЯ. ОНОМАСТИКА

Керівники секції: д. філол. н., проф. Тетяна Тищенко

Секретар: к. філол. н., доц. Ірина Гонца

Інесса Анікіна (Умань). Мотиваційні моделі назв осіб у польських та російських пам'ятках писемності XVIII століттях.

Решіна Баліцька (Хмельницький). Залишки польських граматичних форм у подільських говірках.

Ганна Березовська (Умань). Номінація побутової лексики у східноподільських говірках.

Ольга Бондаренко (Миколаїв). Семантико-стилістична роль діалектизмів у створенні художніх образів (на матеріалі письменників Миколаївщини).

Володимир Вдовиченко (Новоолександрівка, Одеська обл.) Відіменникові командоніми Одещини : структура та семантика.

Сніжана Голоднюк (Умань). Актуальні проблеми дослідження середньополіських говірок.

Валентина Гончарук (Умань). Методика проведення фольклорно-етнографічних експедиційних досліджень із урахуванням діалектних особливостей мови.

Ірина Гонца (Умань). Структурно-дериваційні особливості польських гемеронімів.

Інна Гороф'янюк (Вінниця). Шляхи виникнення семантичних діалектизмів (на матеріалі центральноподільських говірок).

Галина Гримашевич (Житомир). Функціонування неповних речень у середньополіських говірках (за матеріалами видання «Єдність у різноманітті. Поліщуки»).

Галина Кайданюк (Ясна Поляна, Житомирська обл.). Словотвір українських софтонімів.

Віта Кириченко (Умань). Українські прізвища і прізвиська у творах М. Костомарова.

Борис Коваленко (Кам'янець-Подільський). Фольклорно-етнографічна спадщина А. Димінського як джерело вивчення подільських говірок.

Ірина Корнієнко (Миколаїв). Прагматичний аспект дослідження ономастичної лексики Миколаївщини.

Марина Король (Київ). Семантичні особливості неофіційної антропонімії с. Паланка Уманського району.

Єлизавета Мисик (Хмельницький). Історія вивчення бібліонімів.

Ольга Морозенко (Хмельницький). Власні назви фольклорних текстів: структура, продуктивність, жанрові особливості.

Аліна Москаленко (Біла Церква). Мікротопоніми Білоцерківщини, мотивовані антропогенними географічними об'єктами.

Аліса Огінська (Хмельницький). Назви кухонного начиння для приготування їжі в українській і польській мовах.

Лілія Павлюк (Красник, Івано-Франківська обл.). До проблеми українізації сучасних фірмонімів.

Катерина Паршак (Київ). Топоніміка як важливе джерело вивчення історії української мови.

Катерина Романенко (Дніпро). Топонімічні концепти як предмет дослідження лінгвокогнітології.

Валерія Самойленко (Дніпро). Специфіка використання власних імен у літературі для дітей (на матеріалі тритомника 36 і 6 котів).

Людмила Терещенко (Хмельницький). Українська і польська топоніміка з фітонімним компонентом: порівняльний аналіз.

Олег Тищенко (Трнава). Номінації позашлюбної дитини в словацьких та українських діалектах.

Тетяна Тищенко (Умань). Народна етимологія як мотив номінації у східноподільських говірках.

Оксана Ющишина (Хмельницький). Флорономіації в прізвищах польського походження (на матеріалі антропонімів Центральної Хмельниччини).

Яна Янчишин (Хмельницький). Вплив розмовної мови на формування регіональної мікротопонімії (на матеріалі власних назв дрібних географічних об'єктів Центральної Хмельниччини).

Анатолій Янчишин (Хмельницький). Трансформаційні процеси іншомовних власних назв та їх вплив на збагачення українського лексикону (на матеріалі прагматонімії).

СЕКЦІЯ 4. ЛІНГВІСТИКА ТЕКСТУ. ДИСКУРС

Керівник секції: к. філол. н., доц. Інна Коломієць

Секретар секції: к. філол. н., доц. Зоя Комарова

Валентина Авраменко (Умань). Усна народна творчість як вияв комунікативної функції у мові професійного спілкування.

Вікторія Баденкова (Миколаїв). Сакральні лінвокультурами в поетичному дискурсі Д. Кременя.

Анастасія Безрученко (Миколаїв). Лексичні особливості ідіостилю Ірен Роздобудько.

Юлія Виноградова (Київ). Особливості міжкультурної комунікації в офіційно-діловому дискурсі.

Ірина Воловенко (Київ). Помилка як елемент метамовної рефлексії у політичних текстах.

Наталія Голікова (Дніпро). Концептуалізація часопростору в мовотворчості П. Загребельного.

Анастасія Григор'єва (Миколаїв). Поетоніми як компоненти ідіостилю Надійки Гербіш.

Олена Гурко (Дніпро). Сучасні англіцизми в мовленні українців (на матеріалі платформи «Словотвір»).

Оксана Денисюк (Умань). Концепт «серце» у творах Тараса Шевченка.

Александра Джяк (Люблін). Поезія епохи романтизму як матеріал для навчання польської мови на вищих рівнях знання польської мови.

Олена Дуденко (Умань). Вербалізація концепту 'зовнішність людини' у сучасному художньому дискурсі (на матеріалі роману «Танго смерті» Ю. Винничука).

Ольга Дудко (Київ). Мова сучасних медіа в контексті вербальних і невербальних механізмів і засобів впливу.

Катерина Дуб'яга (Миколаїв). Стилiстична роль звертань у художньому тексті.

Тетяна Жила (Умань). Лексика на позначення родинних цінностей у релігійних ЗМІ.

Вікторія Зайцева (Дніпро). Метонімія в українському медійному тексті.

Наталія Зарудняк (Умань). Специфіка творення зорових образів в оповіданні Володимира Винниченка «Промінь сонця».

Катерина Катриченко (Миколаїв). Мовна стихія сучасного міста (на матеріалі поезій Сергія Жадана).

Ангеліна Коваленко (Миколаїв). Мовні особливості сучасних рекламних текстів (лексичний рівень).

Таїсія Коваль (Хмельницький). Лінгвістичні основи та лінгводидактичні принципи концепції гумору як когнітивної загадки.

Інна Коломієць (Умань). Графічні засоби персвазії у проповідницьких текстах Ігоря Ісіченка.

Зоя Комарова (Умань). Соматизм *серце* як мовний засіб відображення психоемоційного стану людини у художньому дискурсі М. Коцюбинського.

Єлизавета Кузьмич (Миколаїв). Семантико-граматичні особливості парадигми «життя» у поетичній збірці Д. Кременя «Пектораль».

Анастасія Куроп'ятник (Миколаїв). Концепт міста в поезії Сергія Жадана.

Ірина Кучеренко (Умань). Співвідношення вербальних одиниць у мовній комунікації.

Ірина Лінчевська (Умань). Стилiстичне навантаження поетонімів та способи їх репрезентації в сучасній українській прозі.

Тетяна Лопушан (Умань). Генологічні риси народного анекдота в усмішці Остапа Вишні «Зенітка».

Наталія Майборода (Дніпро). Фразеологічні синоніми в романі Юрія Мушкетика «Гетьманський скарб».

Лідія Мамчур (Умань). Мовленнєвий жанр як тип висловлювання.

Тамара Мандич (Херсон). Лексико-стилiстичні особливості метафори у спортивному дискурсі.

Віталіна Механцева (Миколаїв). Прецедентні феномени в романі С. Лойка «Аеропорт».

Ольга Молодичук (Умань). Моностильові засоби концепту *праця* у фольклорному дискурсі.

Людмила Новаківська (Умань). Особливості письменницького епістолярію : склад лексики листів Олени Пчілки.

Наталія Осіпенко (Умань). Лінгвофольклорний вимір вишиваних рушників Уманщини.

Галина Осіпчук (Умань). Звертання як елемент мовного етикету в творчості Генрика Сенкевича.

Ольга Паршак (Київ). Теоретичні засади дослідження вербального впливу (на матеріалі заголовків періодичних видань).

Тетяна Полякова (Київ). Функции украиизмов в русаком художественном тексте с философской проблематикой.

Оксана Попкова (Херсон). Тенденції активізації композитних іменників-оказіоналізмів у сучасних газетних текстах.

Юрій Ревук (Умань). Мова та стиль роману Елізи Ожежко «Над Німаном».

Інна Родіонова (Миколаїв). Специфіка ідіостилю Ірен Роздобудько на матеріалі роману «Дві хвилини правди» (лексико-семантичний аспект).

Наталія Савчук (Умань). Експресивні функції мотиваційно зв'язаних слів як засіб репрезентації індивідуального стилю автора у художніх текстах.

Анатолій Ситченко (Миколаїв). Мовно-виражальні засоби твору в системі його аналізу.

Алла Скалянчук (Миколаїв). Мовний образ Волині у творах Володимира Лиса.

Любов Солодун (Миколаїв). Мовні особливості ідіостилю Олени Печорної.

Вікторія Сокиринська (Київ). Розширення фразеологізмів у мас-медійних заголовках.

Ірина Хлистун (Умань). Жанрово-стилістичні характеристики новинного контенту веб-сайту ЗВО.

Олександр Червченко (Умань). Темпоральні характеристики поеми Гомера «Іліада».

Вікторія Червченко (Умань). Маркери часу у поемі Гомера «Одіссея».

Інна Шевчук (Київ). Морфологічні особливості текстів організаційно-розпорядчих документів.

Юлія Юріна (Херсон). Лексико-семантична структура символів світотворення (на матеріалі поезії Олени Теліги).

Вікторія Юрдик (Миколаїв). Образні модифікації фразеологізмів крізь призму романного простору Надії Гуменюк.

СЕКЦІЯ 5. ЛІНГВОДИДАКТИКА СЕРЕДНЬОЇ ТА ВИЩОЇ ШКОЛИ

*Керівник секції: д. пед. н., проф. **Валентина Коваль**
Секретар секції: к. філол. н., доц. **Тетяна Григоренко***

Наталія Білан (Синиця, Черкаської обл.). Навчання лексики української мови учнів 5–7 класів на уроках мовленнєвого розвитку (функціонально-семантичний підхід).

Олександра Бойко (Миколаїв). Вивчення мовних особливостей художнього твору в контексті технологізації літературної освіти.

Марія Гавриш (Хмельницький). Роль комунікативної компетенції у декодуванні невербальної комунікації.

Сношій Глущик (Київ). Онлайн-технології в дистанційному навчанні.

Інна Горячок (Хмельницький). Ситуативно-творчі завдання у лінгводидактиці вищої школи.

Тетяна Григоренко (Умань). Роль контекстного навчання у формуванні комунікативно-педагогічної компетентності майбутніх учителів-філологів.

Ірина Денисюк (Умань). Формування міжкультурної компетенції у студентів-філологів.

Олена Дияк (Київ). Скрайбінг як ефективний прийом візуалізації навчального матеріалу в умовах дистанційної освіти.

Ніна Жовновата (Лісове, Черкаська обл.) Вивчення іменників-власних назв в основній і старшій школі (на матеріалі творів В. Ф. Штангея).

Катерина Козик (Миколаїв). Формування граматичної компетентності учнів на уроках української мови.

Марина Колюнець (Миколаїв). Формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутнього викладача ЗВО.

Юлія Леусенко (Миколаїв). Особливості організації та проведення on-line занять.

Катерина Маслюк (Умань). Формування лексичної компетентності майбутніх учителів української мови і літератури на засадах структуро-семантичних особливостей тексту.

Катерина Мудра (Миколаїв). Розвиток мовної особистості засобами дистанційного вивчення літератури в школі.

Ольга Мхитарян (Миколаїв). Формування інформаційно-комунікаційної компетенції школярів під час вивчення індивідуального стилю письменника.

Островський Роман, Оксана Прокопенко (Умань). Особливості дистанційного вивчення української мови в 5-9 класах (на основі досвіду НВК № 17, м. Умань).

Любов Пархета (Умань). Методика шкільного вивчення літератури про дітей.

Леся Поліщук (Умань). Концептуальні засади й аспекти навчання української мови.

Оксана Ранюк (Хмельницький). Гра як один із засобів інтенсифікації вивчення польської мови.

Світлана Січкарь (Умань). Використання корпусних технологій у процесі викладання редакторських дисциплін.

Олександра Соколенко (Миколаїв). Аналіз образу-персонажа як фактор удосконалення комунікативно-мовленнєвої компетенції учнів.

Людмила Станіславова (Хмельницький). Сервіси Web 2.0 для створення інтерактивних завдань із філології.

Наталія Цибульська (Умань). Використання ІКТ на заняттях сучасної польської мови в умовах змішаного навчання у ЗВО.

Світлана Шевчук (Київ). Створення україномовного професійно спрямованого навчального середовища у вищому навчальному закладі.

[illegible]

